

Effectiviteit slakkenkorrels in spuitkool

Vergelijking in vier praktijkpercelen van de effectiviteit van Caragoal GR en Ferramol Slakkenkorrels bij toepassing na 1 september, 2008

Hilfred Huiting & Albert Ester

© 2008 Wageningen, Praktijkonderzoek Plant & Omgeving B.V.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Praktijkonderzoek Plant & Omgeving.

Praktijkonderzoek Plant & Omgeving B.V. is niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die kunnen ontstaan bij gebruik van gegevens uit deze uitgave.

Het in dit rapport beschreven onderzoek werd uitgevoerd in opdracht van:

Productschap Tuinbouw
Postbus 280
2700 AG Zoetermeer

Het onderzoek werd uitgevoerd in samenwerking met ing. A. Mooijaart (DLV Plant) die mede de proeflocaties selecteerde.

Projectnummer: 32 501258 00

Praktijkonderzoek Plant & Omgeving B.V.

Sector AGV

Adres : Edelhertweg 1, Lelystad
Postbus 430, 8200 AK Lelystad

Tel. : 0320 – 29 11 11

Fax : 0320 – 23 04 79

E-mail : info.ppo@wur.nl

Internet : www.ppo.wur.nl

Inhoudsopgave

pagina

1	INLEIDING	5
1.1	Doel van het onderzoek.....	5
2	MATERIAAL & METHODEN	7
2.1	Objectomschrijving	7
2.2	Proefveldgegevens	7
2.2.1	Proeflocatie 1.....	7
2.2.2	Proeflocatie 2.....	8
2.2.3	Proeflocatie 3.....	8
2.2.4	Proeflocatie 4.....	8
2.3	Waarnemingen.....	9
2.4	Statistische verwerking	9
3	RESULTATEN	11
3.1	Gehele proef	11
3.2	Herkingen	13
3.3	Mijnsheerenland.....	13
3.4	Oud-Beijerland	14
3.5	Stompeloren	15
4	DISCUSSIE & CONCLUSIES	17
BIJLAGE 1	PROEFSHEMA'S.....	19
BIJLAGE 2	WEERGEGEVENS	21
BIJLAGE 3	RUWE GEGEVENS	25

1 Inleiding

Slakken kunnen vraatschade aanrichten in diverse akker- en tuinbouwgewassen. In de teelt van spruitkool is de slak één van de voornaamste belagers. Slakken zijn vooral actief in het voor- en najaar, maar ook in koele natte zomers kunnen zich problemen voordoen. Slakken kunnen grote schade veroorzaken in de periode van spruitvorming tot aan de oogst. De slakken kruipen gedurende de koele, vochtige periode met weinig wind, dus meestal 's nachts, in de plant en vreten aan de buitenste blaadjes van de spruit. De ontstane schade geeft een declassering bij de verkoop.

De meest voorkomende slak is de akkeraardslak (*Deroceras reticulatum* (Müller)), die tot boven in de spruitkoolplanten voorkomt. Naast deze soort komen o.a. *Arion silvaticus* en *Arion circumscriptus* voor. Bestrijding vindt overwegend plaats met slakkenkorrels.

In 2005 werd de toelating van metaldehyde, de actieve stof van Caragoal GR en Brabant Slakkendood, ingetrokken, met een opgebruiktermijn t/m 31 december 2006. In april 2006 werden de producten weer toegelaten voor toepassing in de periode van 1 maart t/m 31 augustus. Omdat spruitkool juist in de maanden vanaf september gevoelig zijn voor aantasting door slakken is het gebruik van deze middelen in 2006 middels een vrijstellingsregeling zeker gesteld; in 2007 werd spruitkool niet inbegrepen in de verleende vrijstelling. In 2008 is er een zgn. dringend vereiste toelating verkregen voor de periodes 1 januari t/m 29 februari en 1 september t/m 31 december. Binnen de dringend vereiste toelating mogen Caragoal GR en Brabant Slakkendood, beide producten op basis van metaldehyde, twee keer worden toegepast in de spruitkoolteelt.

Ecostyle, dat de Ferramol Ecostyle Slakkenkorrels in haar pakket voert, heeft bezwaar aangetekend tegen het verlenen van een Dringend vereiste toelating, met het argument dat haar product een afdoende alternatief voor de in de markt verkrijgbare slakkenkorrels is.

Besloten werd om in een proef een praktijkvergelijking tussen beide producten uit te voeren. De vergelijking is gericht op de periode in het groeiseizoen vanaf 1 september.

1.1 Doel van het onderzoek

Vergelijking van het effect van toepassingen van Caragoal GR en Ferramol Ecostyle Slakkenkorrels op de aantasting van spruitjes door slakken. Dit is gedaan op vier locaties met te verwachten slakkenschade, verspreid in Nederland.

2 Materiaal & methoden

2.1 Objectomschrijving

In tabel 1 zijn de gebruikte middelen en doseringen en de toepassingsmomenten weergegeven.

Tabel 1. **Gebruikte middelen en doseringen ter bestrijding van slakken in spruitkool, 2008.**

Object	Productnaam	Actieve stof	Gehalte & formulering	Dosering per hectare	
				Geformuleerd	Actieve stof
A	Onbehandeld	-	-	0	0
B	Caragoal GR	metaldehyde	6,4% GR	7 kg	448 g
C	Ferramol Ecostyle Slakkenkorrels	ijzer(III)fosfaat	1% GR	12 kg	120 g
D	Ferramol Ecostyle Slakkenkorrels	ijzer(III)fosfaat	1% GR	25 kg	250 g

De toepassingen van slakkenkorrels werden handmatig uitgevoerd. Alle behandelingen werden drie keer toegepast: in week 35, in week 38 en in week 41. Binnen dit schema werd geprobeerd onder zo gunstig mogelijke omstandigheden te strooien: enkele dagen droog weer ervoor (om het blad te laten drogen) en erna (om de korrels zoveel mogelijk intact te houden zodat de lokwerking optimaal is).

De toepassing van Caragoal GR (hierna: Caragoal) is gebruikt als referentie-behandeling. Binnen de huidige Dringend vereiste toelating mag Caragoal twee keer worden toegepast in de periode 1 september t/m 31 december 2008. De eerste behandeling werd voor 1 september uitgevoerd om zo Caragoal drie keer te kunnen mogen toepassen.

Ferramol Ecostyle Slakkenkorrels (hierna: Ferramol) in de dosering 25 kg/ha is de toepassing die momenteel een toelating heeft, terwijl de dosering 12 kg/ha in de proef is opgenomen, omdat Ecostyle voornemens is voor deze dosering een toelating aan te vragen.

2.2 Proefveldgegevens

De proef werd uitgevoerd als een gewarde blokkenproef met vier locaties en twee herhalingen per perceel (zie proefschema's in bijlage 1). In vergelijking met minder locaties en meer herhalingen per locatie heeft dit het voordeel dat het risico dat de bestrijding door bijzondere omstandigheden niet lukt op een locatie minder invloed heeft op de proef als geheel. De veldjes in de proeven waren 100 m² groot

2.2.1 Proeflocatie 1

Proeflocatie	:	Herkingen
Grondsoort	:	Klei, ca. 30% afslibbaar
Voorvrucht	:	Wintertarwe + bladrammenas
Ras	:	Cyrus
Plantdatum	:	18 april
Slakkenbestrijding tot begin proef	:	Caragoal ; 5 en 29 mei, 9 juni, 23 juli, 5, 14 en 26 augustus
Datums behandelingen locatie	:	28 augustus 18 september 9 oktober
Datums beoordelen locatie	:	28 augustus (nulmeting) 18 september 9 oktober 24 oktober 7 november

2.2.2 Proeflocatie 2

Proeflocatie	:	Mijnsheerenland
Grondsoort	:	Klei, 45-50% afslibbaar
Voorvrucht	:	Graan + bladrammenas
Ras	:	Cobus
Plantdatum	:	Begin mei
Slakkenbestrijding tot begin proef	:	Caragoal ; 16 april, 21 mei, 16 juni, 4, 14 en 23 juli, 15 en 26 augustus
Behandeldata proef	:	29 augustus 18 september 9 oktober
Datum beoordelen locatie	:	28 augustus (nulmeting) 18 september 9 oktober 24 oktober 7 november

2.2.3 Proeflocatie 3

Proeflocatie	:	Oud-Beijerland
Grondsoort	:	Klei, ca. 20% afslibbaar
Voorvrucht	:	Grasland
Ras	:	Clodius
Plantdatum	:	31 mei
Slakkenbestrijding tot begin proef	:	Caragoal ; 20 mei, 11 en 16 juni, 1, 15 en 26 juli, 4 augustus
Behandeldata proef	:	28 augustus 18 september 9 oktober
Datum beoordelen locatie	:	28 augustus (nulmeting) 18 september 9 oktober 24 oktober 7 november

2.2.4 Proeflocatie 4

Proeflocatie	:	Stompeloren
Grondsoort	:	Klei, ca. 45-50% afslibbaar
Voorvrucht	:	Consumptie-aardappelen
Ras	:	Valencia
Plantdatum	:	4 mei
Slakkenbestrijding tot begin proef	:	Caragoal ; 1 juli, 10 en 26 augustus
Behandeldata proef	:	28 augustus 18 september 8 oktober
Datum beoordelen locatie	:	28 augustus (nulmeting) 18 september 8 oktober 24 oktober 7 november

2.3 Waarnemingen

Voorafgaand aan de eerste behandeling, in week 35, werd van elk veldje in de proef het aantal aangetaste en niet aangetaste spruiten geteld van drie planten per veldje. Vervolgens werd bij elke waarneming, in week 38, 41, 43 en 45 van tien planten per veldje het aantal wel en niet aangetaste spruiten geteld. De spruiten werden beoordeeld, inclusief loszittend omblad, waarbij elke aantasting, hoe gering ook, werd geteld als een aangetaste spruit. Spruiten kleiner dan ca. 1 cm in doorsnede werden niet geteld. De planten die werden beoordeeld werden vooraf afgehakt.

Per locatie werden in elk veldje twee slakkenmatjes (0,5 x 0,5 m, figuur 1 en 2) uitgelegd. Bij elke waarneming werd het aantal slakken hieronder per soort geteld. Indien nodig werden de matjes verlegd.

Figuur 1 en 2. Slakkenmatjes, gebruikt om aanwezigheid van slakken te signaleren.

2.4 Statistische verwerking

De gegevens zijn geanalyseerd door middel van variantie-analyse en de Student-toets met PPAIR procedure in GenStat 11th edition. Gemiddelden in dezelfde kolom met verschillende letters erachter zijn statistisch betrouwbaar verschillend.

3 Resultaten

3.1 Gehele proef

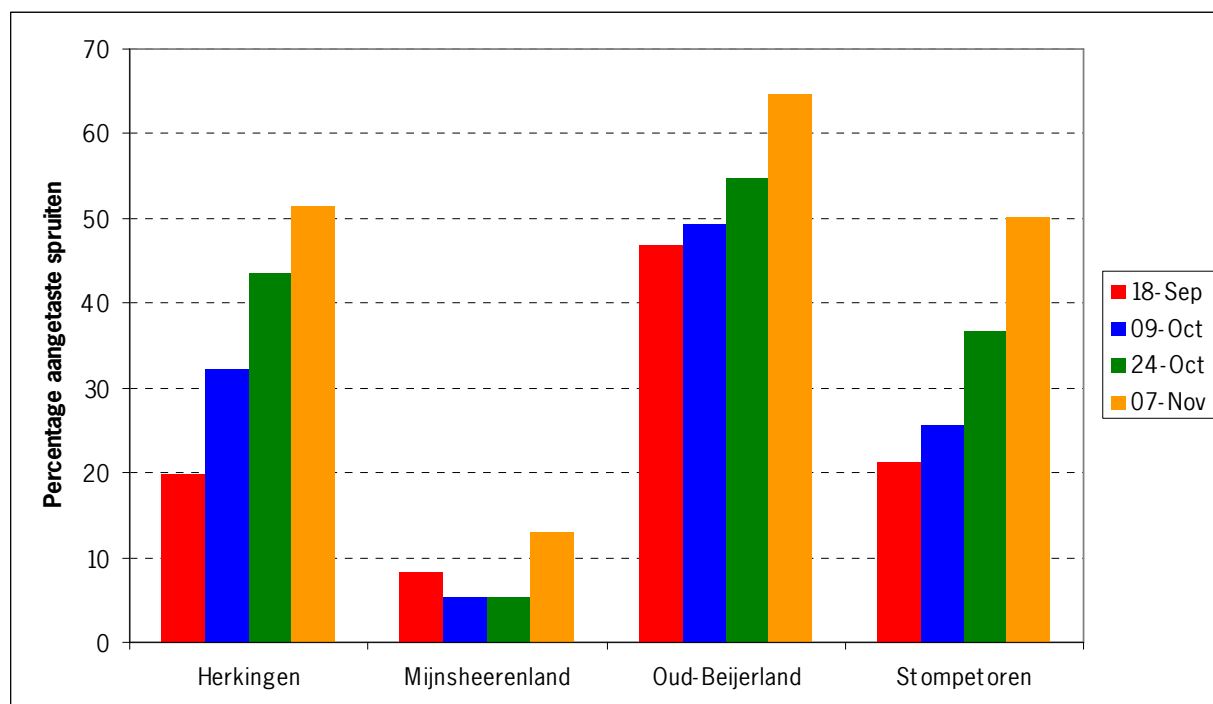
Bij aanvang van de proef werden er geen verschillen in aantastingsniveau gevonden tussen de veldjes waar de behandelingen in aangelegd zouden worden (tabel 2). Gemiddeld vertoonde ruim 30% van de spruiten enige aantasting door slakken en zaten er 34 beoordeelbare spruiten aan de planten.

Op 18 september resulteerde één behandeling op 28 augustus, met 12 of 25 kg/ha Ferramol, in een betrouwbaar lager percentage aangetaste spruiten dan de onbehandelde veldjes. Behandeling met 7 kg/ha Caragoal verschilde niet betrouwbaar van de onbehandelde veldjes maar ook niet van de behandelingen met Ferramol. Gemiddeld werden 44 spruiten per plant geteld.

Op 8 en 9 oktober (na twee behandelingen), 24 oktober en 7 november (na drie behandelingen) resulteerden alle behandelingen, met 7 kg/ha Caragoal en met 12 en 25 Ferramol, in een significant lager percentage aangetaste spruiten dan de onbehandelde veldjes. Onderling verschilden de behandelingen bij deze waarnemingen niet. Ook werd geen doseringseffect gevonden tussen de doseringen Ferramol. Het aantal spruiten per plant bij deze waarnemingen was respectievelijk 57, 62 en 68.

Tabel 2. **Percentage door slakken aangetaste spruiten bij beoordelingen op vijf datums, 2008.**

Behandeling	Dosering	28 augustus	18 september	8/9 oktober	24 oktober	7 november
Onbehandeld	0	30,0 a	31,4 . b	38,5 . b	46,1 . b	54,7 . b
Caragoal	7 kg/ha	32,5 a	26,7 a b	26,1 a .	30,4 a .	43,4 a .
Ferramol	12 kg/ha	33,0 a	18,1 a .	22,7 a .	33,1 a .	42,1 a .
Ferramol	25 kg/ha	27,4 a	20,1 a .	25,2 a .	30,7 a .	39,2 a .
Gemiddeld		30,7	24,1	28,1	35,1	44,8
LSD ($\alpha = 0,05$)		5,7	9,6	10,4	8,1	9,8
F-prob.		0,187	0,032	0,022	0,002	0,019

Figuur 3. Gemiddeld verloop van het percentage aangetaste spruiten per locatie, 2008.

Op 18 september werden bij toepassing van 25 kg/ha Ferramol minder slakken onder de matjes gevonden dan bij de onbehandelde veldjes (tabel 3). De overige behandelingen verschilden niet van onbehandeld, maar ook niet van 25 kg/ha Ferramol.

Op 24 oktober gaf toepassing van 7 kg/ha Caragoal en 25 kg/ha Ferramol significant minder slakken onder de slakkenmatjes dan behandeling met 12 kg/ha Ferramol. Alle behandelingen verschilden echter niet van de onbehandelde veldjes.

Op 8 en 9 oktober en op 7 november resulteerde geen van de behandelingen in verschillende aantallen slakken in vergelijking met de onbehandelde veldjes. Ook waren er onderling geen verschillen tussen de behandelingen.

Gedurende de proefperiode verdrievoudigde het aantal gevonden slakken op van ruim twee per matje naar iets meer dan zes.

Tabel 3. **Totaal aantal slakken onder de slakkenmatjes op vier datums, 2008.**

Behandeling	Dosering	18 september	8/9 oktober	24 oktober	7 november
Onbehandeld	0	2,8 . b	2,5 a	4,5 a b	7,9 a
Caragoal	7 kg/ha	2,0 a b	2,0 a	2,5 a .	4,0 a
Ferramol	12 kg/ha	2,5 a b	1,9 a	7,1 . b	5,6 a
Ferramol	25 kg/ha	1,0 a .	2,1 a	2,8 a .	6,9 a
Gemiddeld		2,1	2,1	4,2	6,1
LSD ($\alpha = 0,05$)		1,6	1,5	3,7	5,9
F-prob.		0,132	0,835	0,062	0,559

Op 18 september resulteerde toepassing van 25 kg/ha Ferramol in betrouwbaar minder akkerdaarslakken onder de matjes dan de onbehandelde veldjes (tabel 4). De overige behandelingen verschilden niet van onbehandeld, maar ook niet van 25 kg/ha Ferramol.

Op 24 oktober gaf behandeling met 7 kg/ha Caragoal betrouwbaar minder akkerdaarslakken onder de slakkenmatjes dan de onbehandelde veldjes. Toepassingen van Ferramol verschilden niet van onbehandeld, maar ook niet van behandeling met Caragoal.

Op 8 en 9 oktober en op 7 november resulteerde geen van de behandelingen in verschillende aantallen slakken in vergelijking met de onbehandelde veldjes. Ook waren er onderling geen verschillen tussen de behandelingen.

Het aantal gevonden akkerdaarslakken varieerde nauwelijks per waarneming en lag rond twee per matje.

Tabel 4. **Totaal aantal akkerdaarslakken (*Deroceras reticulatum*) onder de slakkenmatjes op vier datums, 2008.**

Behandeling	Dosering	18 september	8/9 oktober	24 oktober	7 november
Onbehandeld	0	2,8 . b	1,3 a	3,1 . b	2,6 a
Caragoal	7 kg/ha	2,0 a b	0,8 a	1,1 a .	1,5 a
Ferramol	12 kg/ha	2,4 a b	1,3 a	2,3 a b	1,3 a
Ferramol	25 kg/ha	1,0 a .	1,3 a	1,3 a b	2,3 a
Gemiddeld		2,0	1,1	1,9	1,9
LSD ($\alpha = 0,05$)		1,6	1,3	1,9	1,9
F-prob.		0,142	0,812	0,139	0,428

Op 18 september, 8 en 9 oktober en 7 november verschilden geen van de behandelingen betrouwbaar van de onbehandelde veldjes in het aantal gevonden wegslakken (tabel 5).

Op 24 oktober werden in de veldjes waar 12 kg/ha Ferramol was toegepast significant meer slakken onder de matjes gevonden dan bij de andere behandelingen en onbehandeld.

Bij de eerste waarneming, op 18 september werden geen wegslakken onder de matjes gevonden.

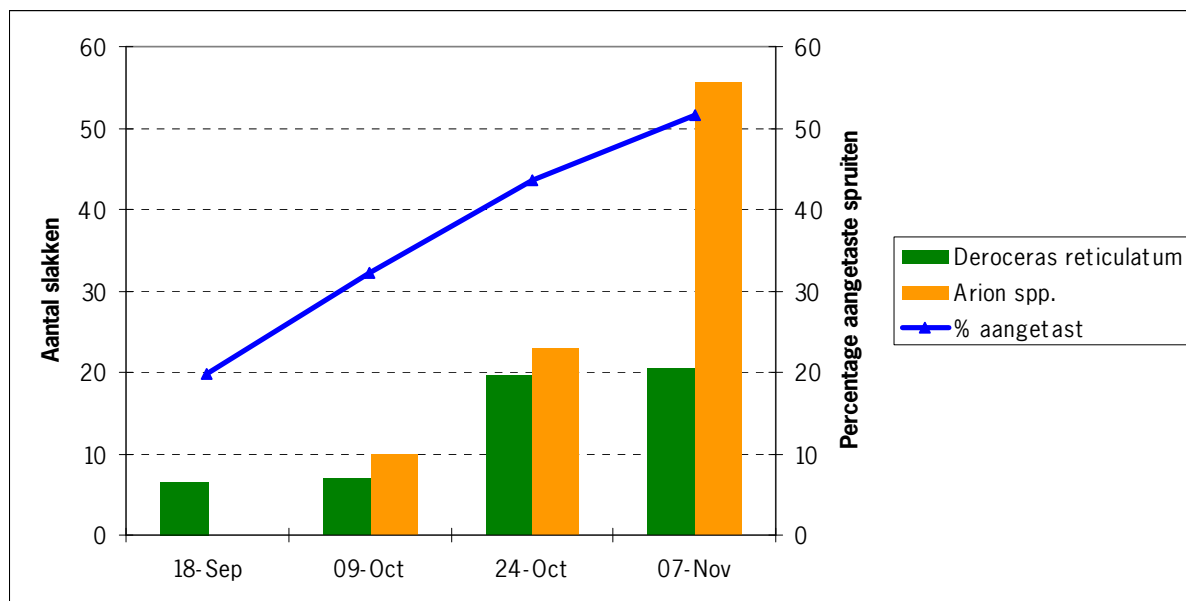
Gaandeweg de proef verdubbelde dit aantal ruwweg twee maal, tussen 8 en 9 en 24 oktober en tussen 24 oktober en 7 november.

Tabel 5. **Totaal aantal wegslakken (*Arion* spp.) onder de slakkenmatjes op vier datums, 2008.**

Behandeling	Dosering	18 september	8/9 oktober	24 oktober	7 november
Onbehandeld	0	0,0 a	1,3 a	1,4 a .	5,3 a
Caragoal	7 kg/ha	0,0 a	1,3 a	1,4 a .	2,5 a
Ferramol	12 kg/ha	0,1 a	0,6 a	4,9 . b	4,4 a
Ferramol	25 kg/ha	0,0 a	0,9 a	1,5 a .	4,6 a
Gemiddeld		0,0	1,0	2,3	4,2
LSD ($\alpha = 0,05$)		0,2	1,0	2,6	4,7
F-prob.		0,412	0,464	0,024	0,657

3.2 Herkingen

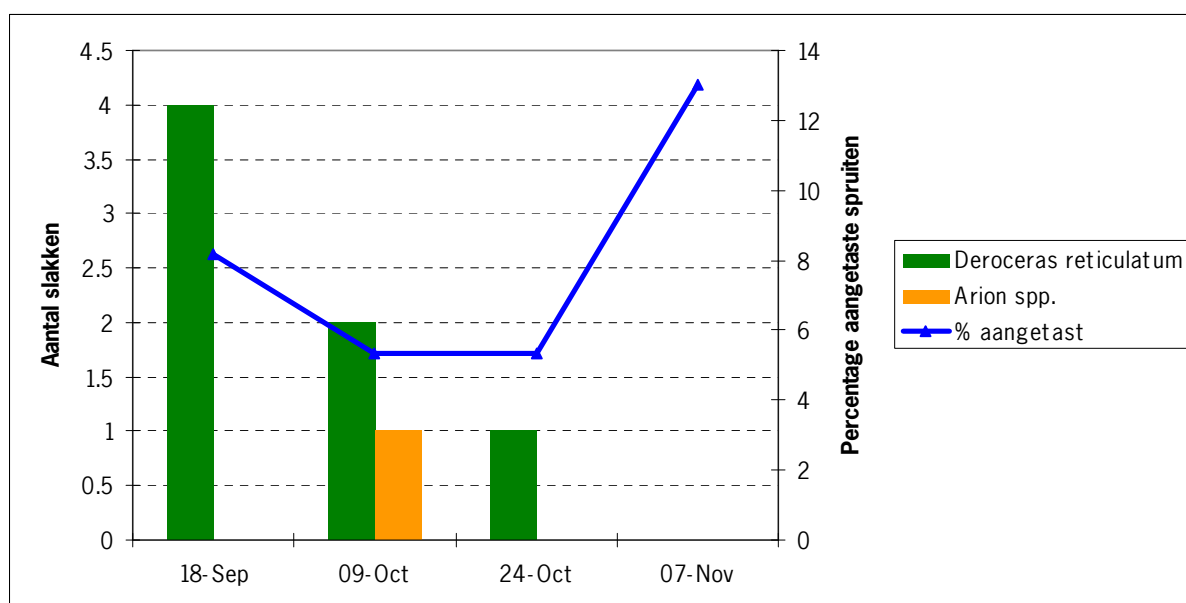
Het percentage aangetaste spruiten steeg gestaag tussen de beoordelingsdatums (figuur 4). Ook het aantal slakken per slakkenmatje steeg en was aan het einde van de proef hoog, terwijl de aantallen wegslakken (*Arion* spp.) naar verhouding steeg.

Figuur 4. Gemiddeld verloop van het percentage aangetaste spruiten en aantallen slakken onder slakkenmatjes, Herkingen, 2008.

3.3 Mijnsheerenland

Tussen de eerste en tweede beoordeling daalde het percentage aangetaste spruiten – waarschijnlijk als gevolg van het groeiende gewas (figuur 5). Er werden vrijwel geen wegslakken gevonden en het aantal gevonden akkebaardslakken daalde per waarneming.

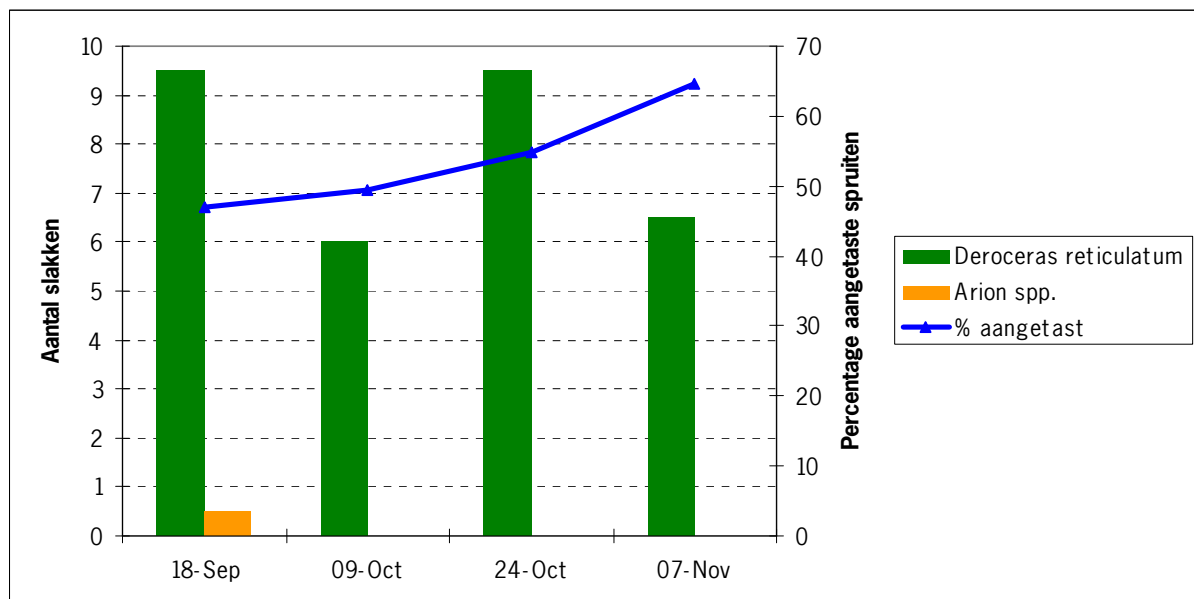
Figuur 5. Gemiddeld verloop van het percentage aangetaste spruiten en aantallen slakken onder slakkenmatjes, Mijnsheerenland, 2008.

3.4 Oud-Beijerland

Figuur 6. Bij aanvang van de proef waren al veel van de nog jonge spruiten door slakken aangetast in Oud-Beijerland.

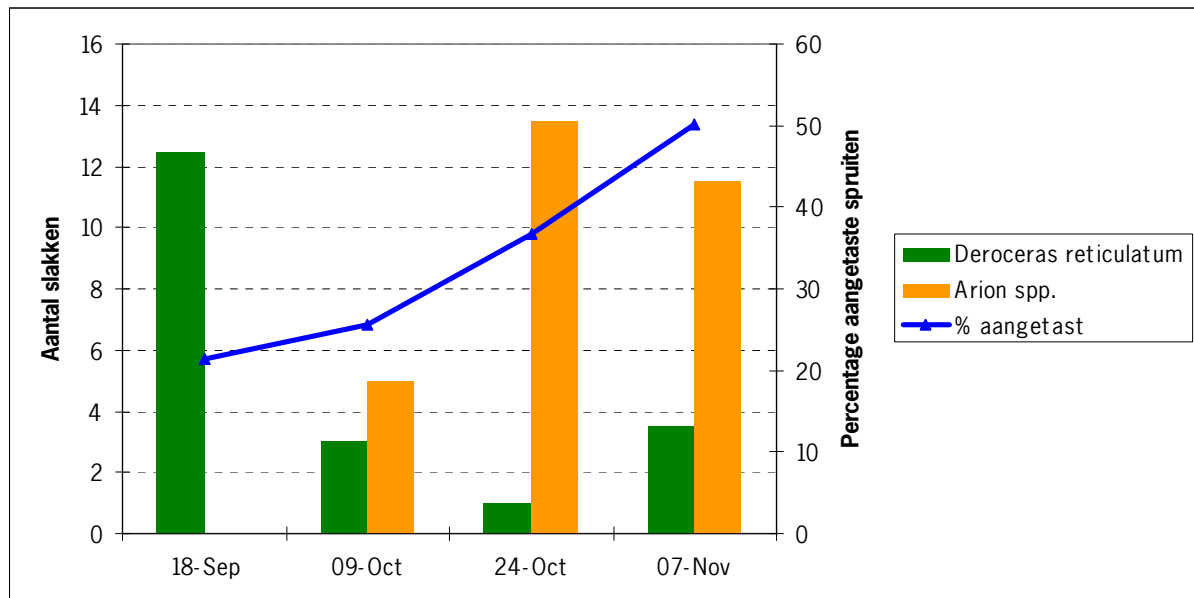
Het percentage aangetaste spruiten steeg gestaag tussen de beoordelingsdatums (figuur 7). Het aantal gevonden slakken onder de slakkenmatjes was vrij constant. Er werden vrijwel uitsluitend slakken van de soort *Deroceras reticulatum* gevonden.

Figuur 7. Gemiddeld verloop van het percentage aangetaste spruiten en aantallen slakken onder slakkenmatjes, Oud-Beijerland, 2008.

3.5 Stompetoren

Het percentage aangetaste spruiten steeg gestaag tussen de beoordelingsdatums (figuur 8). Het aantal slakken per slakkenmatje was vrijwel constant, al draaide de verhouding tussen *Deroceras reticulatum* en *Arion* spp. om.

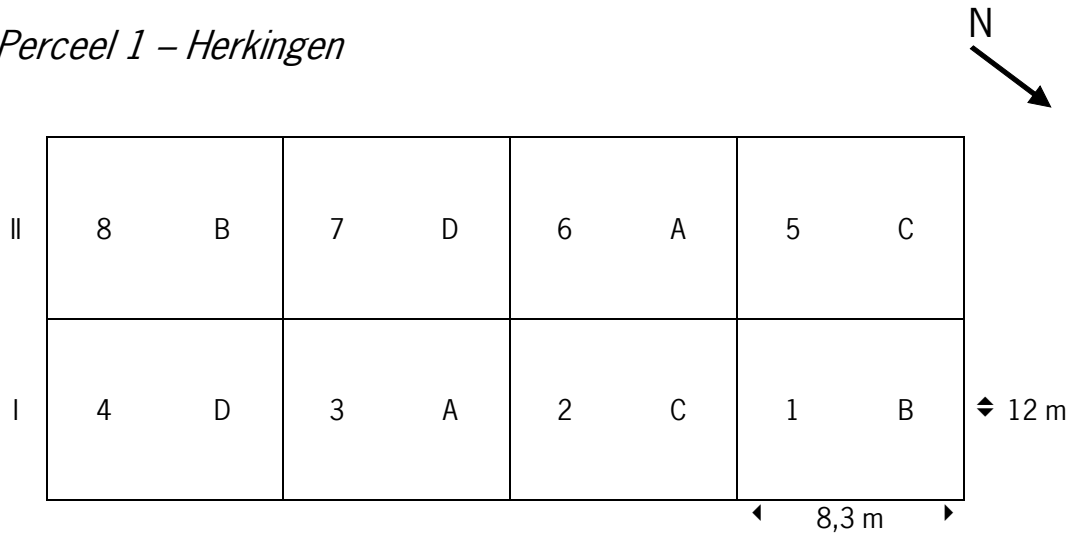
Figuur 8. Gemiddeld verloop van het percentage aangetaste spruiten en aantallen slakken onder slakkenmatjes, Stompetoren, 2008.

4 Discussie & conclusies

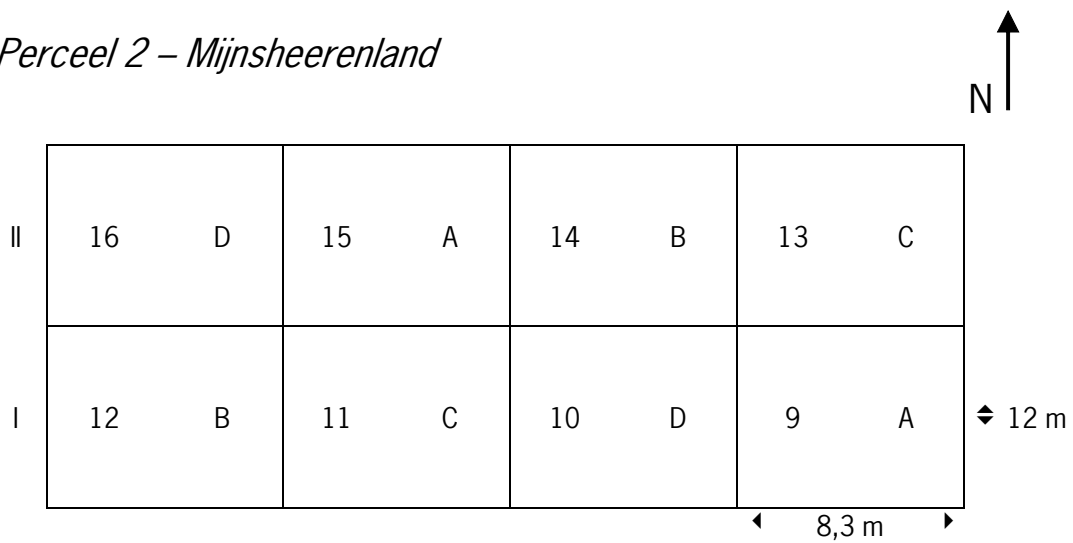
- Bij aanvang van de proef werd gemiddeld ruim 30% aangetaste spruiten gevonden. Hierbij moet worden bedacht dat de spruiten zeer kritisch werden bekeken, waarbij de geringste vraat aan een spuitje al als aangetast aangemerkt werd. Ook schade aan het omblad werd hierin meegenomen, hoewel deze blaadjes er in de praktijk tijdens of na de pluk meestal afvallen.
- Ten opzichte van de "nulmeting" op 28 en 29 augustus daalde het percentage aangetaste spruiten bij de behandelingen op 18 september. Deze daling is toe te schrijven aan het verder groeien van het spuitengewas, waardoor spruiten werden meegeteld die eerder niet mee zouden worden geteld. Omdat de slakkenschade altijd van onderaf de stronk in "groeit" kan daardoor het aantastingpercentage dalen.
- Het aantal slakken onder de matjes steeg gaandeweg de proef. Deze stijging is vrijwel uitsluitend toe te schrijven aan de toename van het aantal wegslakken (*Arion* spp.). Het aantal akkeraardslakken (*Deroceras reticulatum*) bleef gemiddeld over de locaties op een vrijwel constant niveau van twee slakken er matje bij elke waarneming. Slakken van de soort *Arion* leven in vergelijking met akkeraardslakken meer ondergronds en zijn over het algemeen bovengronds minder actief. Daarmee veroorzaken ze relatief minder aantasting aan de spruiten dan akkeraardslakken.
- De referentiebehandeling, behandeling met 7 kg/ha Caragoal GR, resulteert in een goede bescherming van de spuitjes. Op 8 en 9 oktober resulteerden twee en op 24 oktober en 7 november resulteerden drie toepassingen Caragoal GR in een significante verlaging van het percentage aangetaste spruiten in vergelijking met de onbehandelde veldjes (tabel 2). Op 24 oktober werden ook betrouwbaar minder akkeraardslakken gevonden dan bij onbehandeld, maar op de andere beoordelingsdatums was er geen verschil. In totaal werd 21 kg product gebruikt, met daarin 1,34 kg actieve stof.
- Behandeling met Ferramol volgens de huidige registratie, in de dosering 25 kg/ha, geeft een goede bescherming van het gewas. Bij elke waarneming werd een significante verlaging van het percentage aangetaste spruiten gevonden in vergelijking met onbehandeld. Op 18 september werden in totaal ook minder slakken onder de matjes gevonden dan bij de onbehandelde veldjes, maar bij latere waarneming was er geen verschil meer. In totaal werd 75 kg product toegepast, wat 0,75 kg actieve stof betekent.
- Dosering van Ferramol in de eventueel nieuwe dosering, 12 kg/ha, geeft een goede gewasbescherming. Op 18 september (één behandeling), 8 en 9 oktober (twee behandelingen) en 24 oktober en 7 november (drie behandelingen) werd een betrouwbare verlaging van het percentage aangetaste spruiten gevonden in vergelijking met de onbehandelde veldjes. Opmerkelijk is dat op 24 oktober betrouwbaar meer wegslakken (*Arion* spp.) onder de matjes werden gevonden dan bij de onbehandelde veldjes. Bij de overige slakkentellingen werden geen verschillen gevonden tussen 12 kg/ha Ferramol en onbehandeld. Er werd bij deze behandeling 36 kg Ferramol gebruikt; 0,36 kg actieve stof.
- Ferramol in de dosering 12 kg/ha geeft een even goede bescherming van het gewas als 25 kg/ha. Het aantastingpercentage verschilde niet tussen beide doseringen.

Bijlage 1 Proefschema's

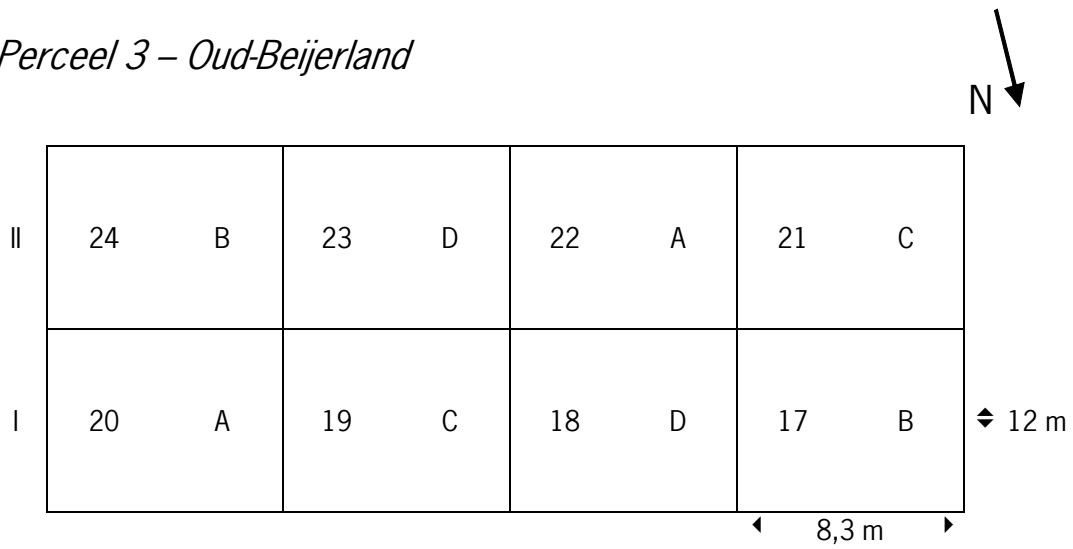
Perceel 1 – Herkingen

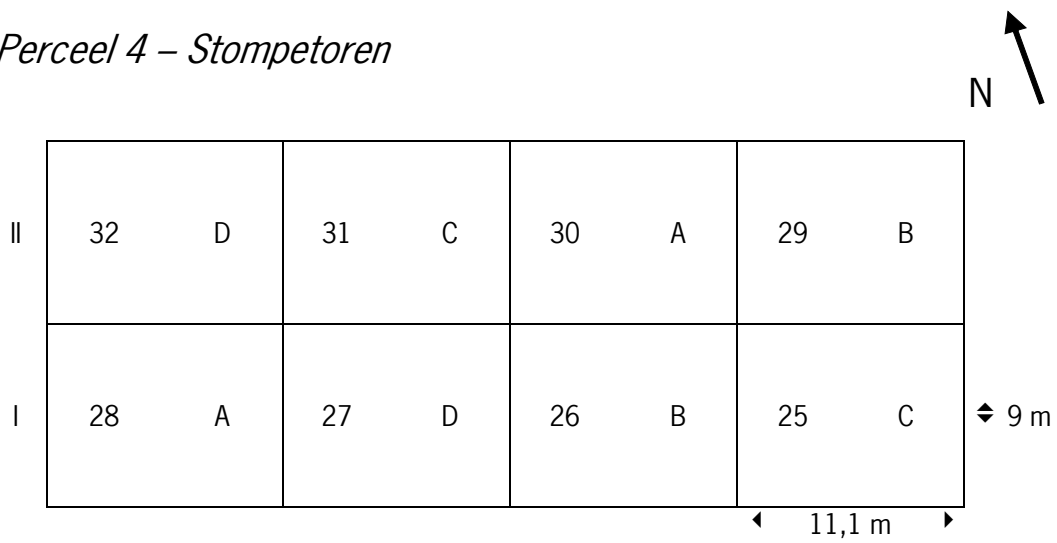
Perceel 2 – Mijnsheerenland

Perceel 3 – Oud-Beijerland

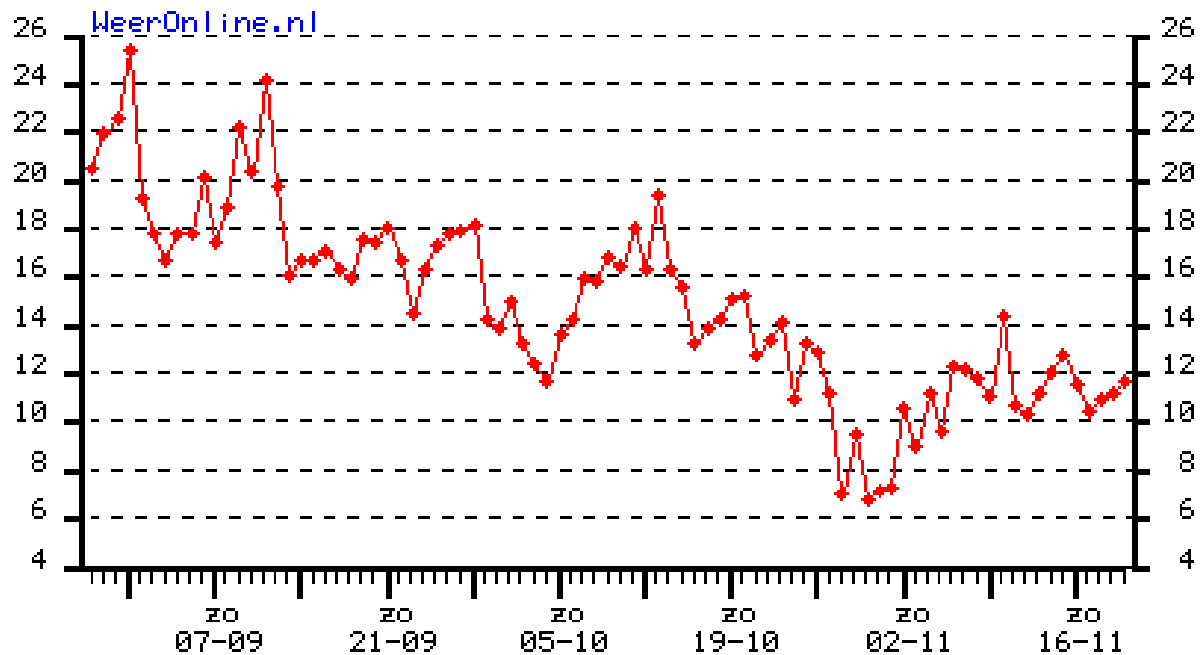
Perceel 4 – Stompetoren

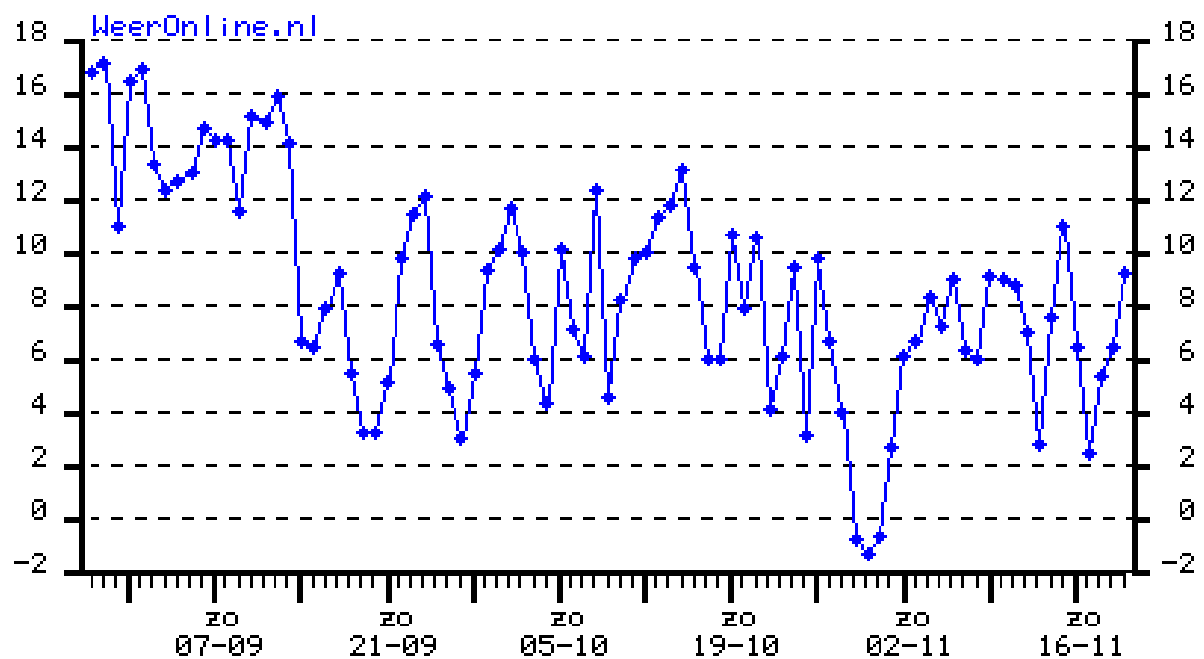
Bijlage 2 Weergegevens

Minimum- en maximumtemperatuur (°C) per etmaal en neerslag (mm) gedurende de proefperiode, in Berkhout voor locatie Stompetoren en in Wilhelminadorp voor de overige locaties.

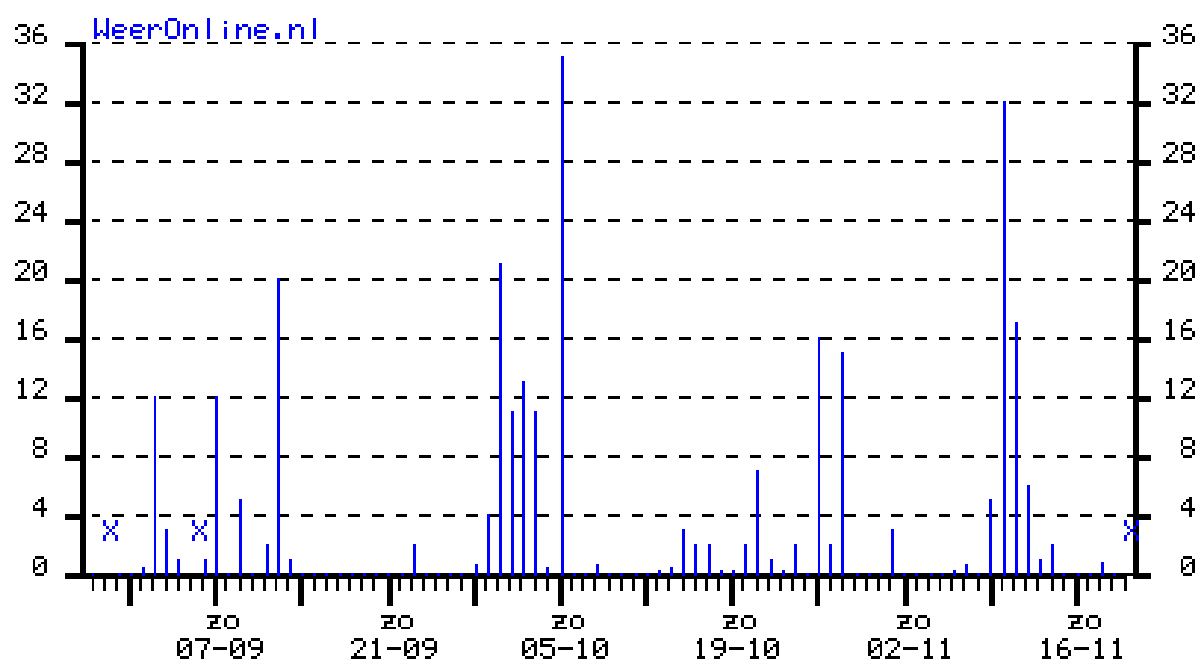
Maximum temperatuur Berkhout

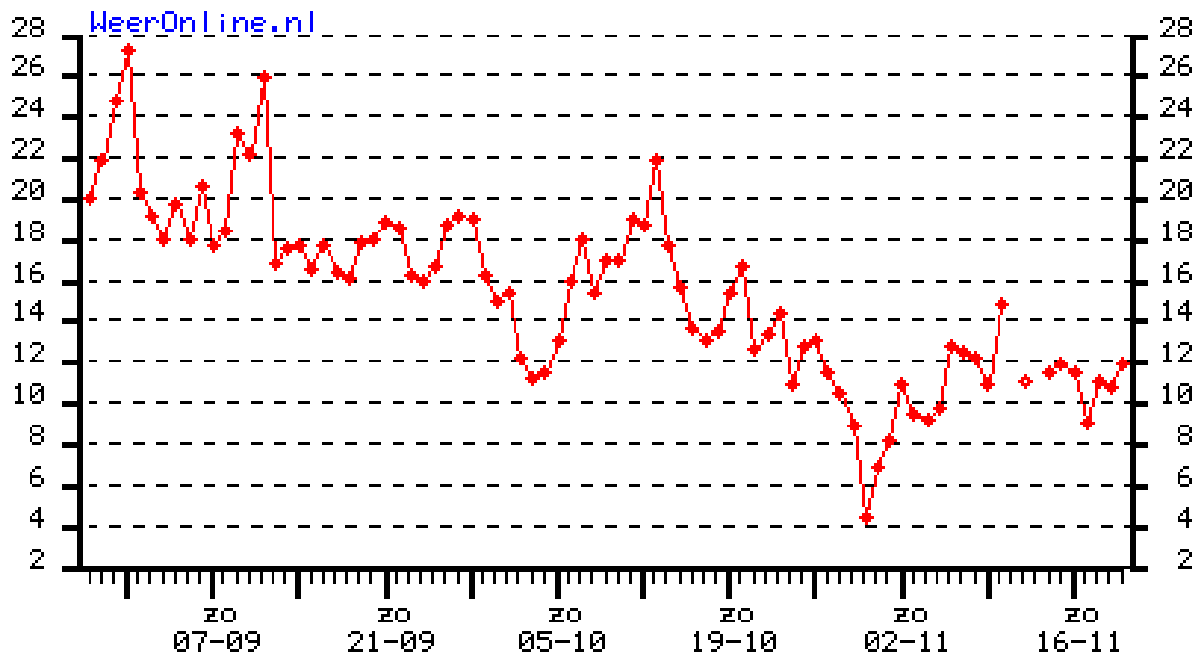
Minimum temperatuur Berkhout

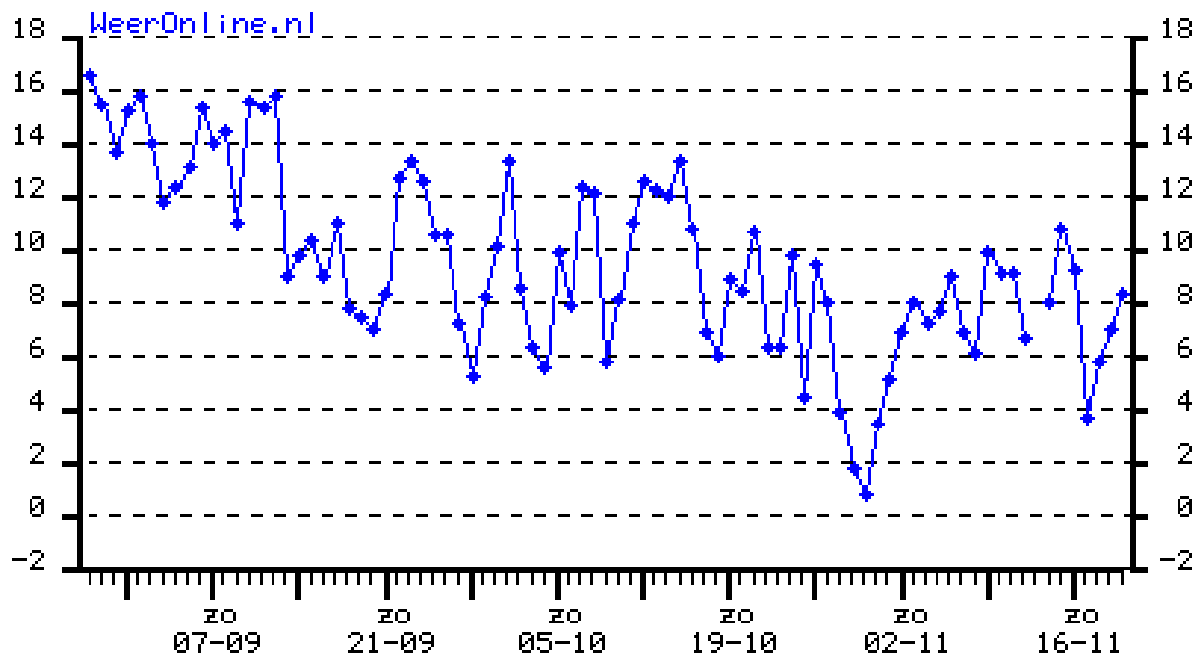
Neerslag Berkhout

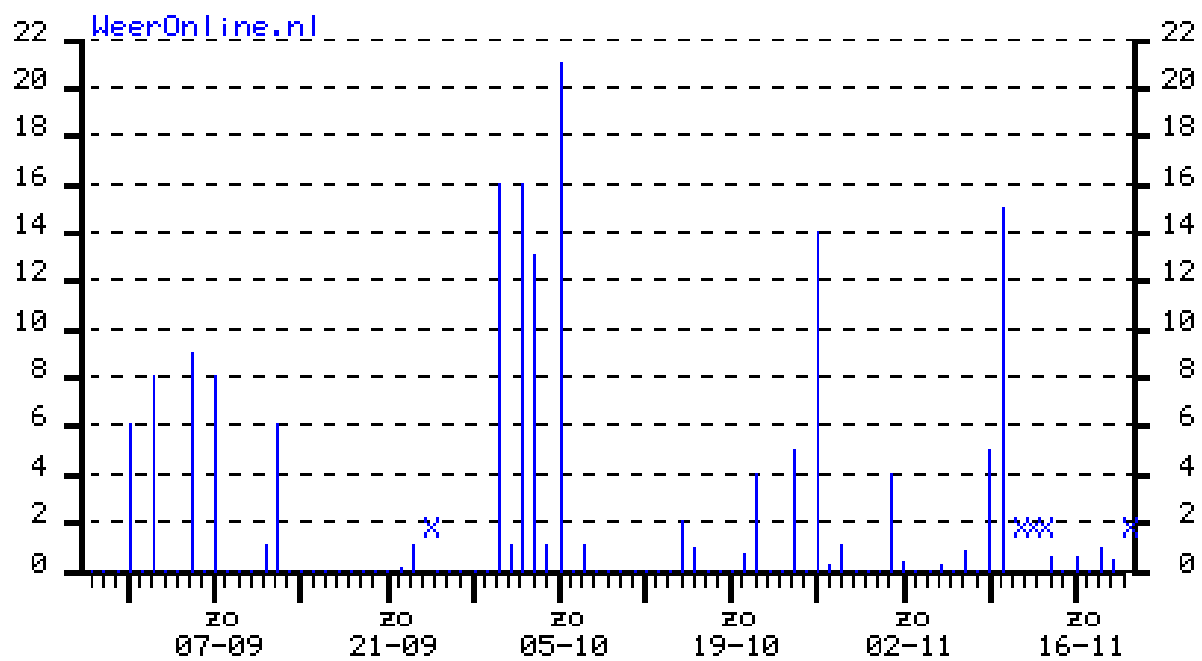
Maximum temperatuur Wilhelminadorp

Minimum temperatuur Wilhelminadorp

Neerslag Wilhelminadorp

Bijlage 3 Ruwe gegevens

Percentage aangetaste spruiten per veldje

veld	object	28/29 augustus	18 september	8/9 oktober	24 oktober	7 november
<i>Herkingen</i>						
1	B	24	18	25	23	45
2	C	24	15	24	38	55
3	A	16	21	38	55	65
4	D	21	20	29	44	57
5	C	34	14	28	46	41
6	A	32	20	38	52	48
7	D	28	19	39	40	50
8	B	26	32	36	51	52
<i>Mijnsheerenland</i>						
9	A	18	14	14	10	23
10	D	16	1	9	4	17
11	C	15	2	5	2	2
12	B	18	4	4	2	9
13	C	20	9	5	2	21
14	B	26	17	3	3	13
15	A	10	9	3	17	17
16	D	3	10	1	3	2
<i>Oud-Beijerland</i>						
17	B	47	44	35	48	46
18	D	51	31	29	42	50
19	C	51	36	32	63	66
20	A	51	67	85	83	90
21	C	47	23	37	43	55
22	A	52	76	77	67	85
23	D	48	40	46	56	50
24	B	52	58	54	36	75
<i>Stompvoren</i>						
25	C	38	20	23	32	39
26	B	45	20	32	38	48
27	D	23	17	26	27	41
28	A	37	18	29	41	55
29	B	22	22	21	43	60
30	A	25	27	25	45	54
31	C	34	24	28	39	57
32	D	30	22	22	30	46

Totaal aantal slakken per veldje (2 matjes)

veld	object	18 september	8/9 oktober	24 oktober	7 november
<i>Herkingen</i>					
1	B	3	1	2	3
2	C	2	4	17	17
3	A	1	3	11	17
4	D	0	2	3	6
5	C	4	5	21	16
6	A	2	4	14	40
7	D	1	10	5	37
8	B	0	5	12	16
<i>Mijnsheerenland</i>					
9	A	1	0	1	0
10	D	1	1	0	0
11	C	1	0	0	0
12	B	2	0	0	0
13	C	2	1	1	0
14	B	0	1	0	0
15	A	1	3	0	0
16	D	0	0	0	0
<i>Oud-Beijerland</i>					
17	B	0	2	1	4
18	D	0	1	1	1
19	C	3	2	3	1
20	A	4	3	6	2
21	C	2	0	0	0
22	A	6	2	2	0
23	D	2	1	5	4
24	B	3	1	1	1
<i>Stompetoren</i>					
25	C	2	0	7	7
26	B	0	2	0	0
27	D	2	1	0	2
28	A	2	1	0	0
29	B	8	4	4	8
30	A	5	4	2	4
31	C	4	3	8	4
32	D	2	1	8	5

Aantal akkeraardslakken (*Deroceras reticulatum*) per veldje (2 matjes)

veld	object	18 september	8/9 oktober	24 oktober	7 november
<i>Herkingen</i>					
1	B	3	0	2	0
2	C	2	4	6	5
3	A	1	2	5	8
4	D	0	1	1	3
5	C	4	2	7	3
6	A	2	0	11	10
7	D	1	4	2	6
8	B	0	1	5	6
<i>Mijnsheerenland</i>					
9	A	1	0	1	0
10	D	1	1	0	0
11	C	1	0	0	0
12	B	2	0	0	0
13	C	2	0	1	0
14	B	0	0	0	0
15	A	1	3	0	0
16	D	0	0	0	0
<i>Oud-Beijerland</i>					
17	B	0	2	1	4
18	D	0	1	1	1
19	C	2	2	3	1
20	A	4	3	6	2
21	C	2	0	0	0
22	A	6	2	2	0
23	D	2	1	5	4
24	B	3	1	1	1
<i>Stompeloren</i>					
25	C	2	0	1	1
26	B	0	2	0	0
27	D	2	1	0	1
28	A	2	0	0	0
29	B	8	0	0	1
30	A	5	0	0	1
31	C	4	2	0	0
32	D	2	1	1	3

Aantal wegslakken (*Arion* spp.) per veldje (2 matjes)

veld	object	18 september	8/9 oktober	24 oktober	7 november
<i>Herkingen</i>					
1	B	0	1	0	3
2	C	0	0	11	12
3	A	0	1	6	9
4	D	0	1	2	3
5	C	0	3	14	13
6	A	0	4	3	30
7	D	0	6	3	31
8	B	0	4	7	10
<i>Mijnshereerland</i>					
9	A	0	0	0	0
10	D	0	0	0	0
11	C	0	0	0	0
12	B	0	0	0	0
13	C	0	1	0	0
14	B	0	1	0	0
15	A	0	0	0	0
16	D	0	0	0	0
<i>Oud-Beijerland</i>					
17	B	0	0	0	0
18	D	0	0	0	0
19	C	1	0	0	0
20	A	0	0	0	0
21	C	0	0	0	0
22	A	0	0	0	0
23	D	0	0	0	0
24	B	0	0	0	0
<i>Stompeloren</i>					
25	C	0	0	6	6
26	B	0	0	0	0
27	D	0	0	0	1
28	A	0	1	0	0
29	B	0	4	4	7
30	A	0	4	2	3
31	C	0	1	8	4
32	D	0	0	7	2